

Toegang tot zorgwoningen

Zorggerelateerde (woon)gebouwen (ook wel zorgwoningen genoemd) zijn steeds vaker een onderdeel van de wijk. De thuiszorgmedewerker maar bijvoorbeeld ook de tuinman, de interieurverzorgster en Tafeltje Dekje moeten allemaal (eenvoudig) de zorgwoning binnen kunnen, maar ongewenste bezoekers juist niet. Voor de meest geschikte oplossing is het raadzaam om eerst samen met de bewoner te kijken naar diens (on)mogelijkheden. Wellicht is er met enkele eenvoudige aanpassingen al een veilig toegangsbeheer mogelijk. De zorgverlener zou bijvoorbeeld telefonisch kunnen doorgeven dat hij over vijf minuten op de stoep staat, zodat een minder valide bewoner voldoende tijd heeft om zelf de deur te openen. In sommige situaties ligt een mechanisch of elektronisch toegangssysteem meer voor de hand.

MECHANISCHE SYSTEMEN

Mechanische systemen (veelal sleutelkluisjes) zijn systemen waarbij een generale hoofdsleutel of een codebediening wordt gebruikt om het kluisje te openen. In het kluisje wordt de sleutel van de betreffende woning bewaard, zodat de thuiszorgmedewerker eenvoudig de woning kan betreden. De meningen over toepassing van deze producten zijn verdeeld, mede ook omdat op verschillende plaatsen inbraken hebben plaats gevonden door het forceren van niet-gecertificeerde sleutelkluisjes, waarna het uiteraard eenvoudig is om de woning binnen te gaan.

Politiekeurmerk Veilig Wonen

Binnen het Politiekeurmerk Veilig Wonen (PKVW) is de volgende eis gesteld: Als een woning voldoet aan de eisen van het PKVW en er wordt een sleutelkluisje gebruikt, is het verplicht om gebruik te maken van een sleutelkluisje dat is gecertificeerd voor inbraakwerendheid met minimaal de kwaliteit SKG**®. Dat is voor de bewoners wel zo'n veilig gevoel. Hieronder staat een overzicht in alfabetische volgorde van SKG-gecertificeerde sleutelkluisjes voor gebruik buiten de woning en dus goedgekeurd voor ten minste 3 minuten inbraakwerendheid. Kijk voor de laatste versie op lijst Q van de PKVW Productenlijst. Deze lijst, die door het CCV wordt bijgehouden, kan gratis worden gedownload via www.hetccv.nl/webwinkel.

- **AMI, sleutelkluis SKG**®**
In greep van buitenschild van cilinderveiligheidsbeslag
- **ANKER, sleutelkluis SKG**®**
In greep van buitenschild van cilinderveiligheidsbeslag
- **CLAVISIO, sleutelkluis SKG***®**
Muurmontage of aan naar binnendraaiende houten, kunststof of aluminium deur (geleverd met begeleiding in organisatorische maatregelen)
- **PHONIRO, sleutelkluis SKG**®**
Muurmontage of aan naar binnen draaiende houten deur
- **PUCK, sleutelkluis SKG**®**
Muurmontage
- **VAN DEN HOOGEN, sleutelkluis SKG**®**
Muurmontage of aan naar binnendraaiende houten deur

Met ingang van 1 mei 2015 is het verplicht dat een SKG **® gecertificeerd sleutelkluisje met een cilinder voorzien is van een voorziening tegen cilindertrekken. Bijvoorbeeld door een cilinder SKG***® te plaatsen.

Bevestiging

Het is van belang sleutelkluisjes op de voorgeschreven wijze te bevestigen. Normaal eist het Politiekeurmerk dat het voordeurslot juist in het zicht is van mogelijke passanten of burens, zodat een inbreker niet onopgemerkt blijft. Echter over de plek waar de sleutelkluis geplaatst moet worden, zijn de meningen verdeeld. Door het plaatsen van een sleutelkluis op ooghoogte en in het zicht, geeft dat duidelijke informatie over de bewoners, namelijk dat er zorgbehoevende personen wonen. Dat is geen informatie die je wilt prijsgeven aan mensen met slechte intenties. Een alternatief is een sleutelkluisje weggewerkt in de greep van het buitenschild van cilinderveiligheidsbeslag (voordeurgarnituur). Deze sleutelkluisjes vallen minder op.

ELEKTRONISCHE SYSTEMEN

Elektronische systemen zijn systemen waarbij met een elektronische sleutel toegang verkregen kan worden tot de woning (doordat de sleutel en het sluitsysteem met elkaar kunnen communiceren). Dit kan ook nog gecombineerd zijn met een mechanische sleutel. Onder een sleutel bij elektronische systemen verstaan we alle middelen die gebruikt worden om te communiceren met de sluiting (bijvoorbeeld mobiele telefoons, tags, pasjes, etc). Ontwikkelingen op het gebied van elektronica gaan in een razendsnel tempo, die zelfs voor vakdeskundigen maar nauwelijks bij te houden zijn.

Het gaat voor het Politiekeurmerk Veilig Wonen dan ook te ver om tot in detail hier voorwaarden aan te willen stellen. Het Politiekeurmerk beperkt zich daarom voorlopig tot het benoemen van belangrijke kenmerken van deze systemen en aandachtspunten waar inkopers goed over na moeten denken voordat ze tot aanschaf over gaan (zie rode kader).

Norm elektronische cilinders

Er is een norm voor elektronische cilinders: NEN-EN 15684 Hang- en sluitwerk – Mechatronische cilinders. Deze norm beschrijft eisen en testmethoden voor mechatronische cilinders inclusief bijbehorende (elektronische sleutels) bedoeld voor gebruik op sloten in gebouwen. De norm kan ook toegepast worden voor cilinders die samen met andere producten, zoals bijvoorbeeld noodopeners, toegangscontrolesystemen en alarmsystemen worden toegepast.

De volledige norm beslaat een omvangrijk classificatie systeem voor mechatronische cilinders en bijbehorende sleutels. Hieraan zijn eisen en beproevingsmethoden gekoppeld die van toepassing kunnen zijn op de producten die op de Europese markt beschikbaar zijn. Daarnaast bevat deze norm informatie over het merken van producten inclusief toepassing van CE-markering. De volledige norm is te bestellen bij NEN via www.nen.nl.

Aandachtspunten:

- Uitgangspunt is dat het sluitsysteem voldoet aan minimaal SKG**® inclusief elektronica-eisen. Hierbij wordt ook rekening gehouden met bijvoorbeeld manipulatie/hacken van de elektronica.
- Is er sprake van beveiligde communicatie tussen sleutel en sluiting en op welke wijze is dit geregeld?
- Welk beveiligingssysteem (protocol) wordt gebruikt door de leverancier?
- Is er sprake van een online of offline systeem (kan een sleutel bijvoorbeeld op afstand geblokkeerd worden).
- Is het mogelijk om tijdzones in te stellen (periodes waar binnen zorgverleners toegang hebben tot de woning)?
- Is het mogelijk om te traceren wie (welke sleutel) wanneer en op welke sluiting heeft bediend?
- Is er sprake van beveiligde codering van de sleutel (bijvoorbeeld of er bij verlies/diefstal van een sleutel te achterhalen is waar de sleutel voor gebruikt kan worden)?
- Zijn sleutels beveiligd tegen kopiëren en zo ja op welke wijze (is het mogelijk om autorisatiecodes naar andere telefoons door te sturen)?
- Wordt het niveau van de bouwkundige beveiliging niet negatief beïnvloed door de invoering van het mechanische systeem?
- Is er een verantwoordelijke aangewezen en een proces beschreven met betrekking tot sleutelbeheer en pc-beheer waarop de data van de sleutels vermeld staat?
- Is beschreven hoelang de data van de sleutels bewaard mag blijven?
- Is er een protocol met betrekking tot de mogelijkheden voor bewoners om wel of niet zelf extra sloten te mogen plaatsen?
- Is er een pakket van eisen op basis waarvan gesprekken gevoerd worden met leveranciers en uiteindelijk het contract wordt afgesloten? Let hierbij niet alleen op het technische systeem, maar ook op de organisatorische begeleiding van het personeel dat ermee gaat werken.

Kierstandhouder

Een goed beveiligingsproduct om oplichters en overvallers buiten de deur te houden, is de kierstandhouder. Een kierstandhouder mag alleen gebruikt worden als er iemand voor de deur staat. Ondanks dat dit duidelijk gecommuniceerd wordt, gebruiken sommige hulpbehoevende bewoners de kierstandhouder als slot. Dit betekent dat ook de brandweer, ambulance of zorgmedewerker niet binnen kunnen komen in geval van nood. Mocht er behoefte zijn aan extra beveiliging van de voordeur, dan zijn SKG-gecertificeerde sloten een betere optie.